

BIBAANWINSTEN

Vocvo-infotheek

Nummer 240

2018

[Reserveren via webcatalogus](#)

Bibaanwinsten 240

Bibaanwinsten bevat de recente aanwinsten uit de Vocvo-infotheek.

- Druk op de BLAUWE titel en je komt in de Vocvo-webcatalogus:
 - meer informatie over het document
 - de mogelijkheid om het document op te vragen

INHOUD

[INHOUD](#)

[Achtergrondliteratuur](#)

[Onderwijs](#)

- [Meer dan 30 organisaties maken werk van een gemeenschappelijk geletterdheidsbeleid](#)
- [Geletterdheid : het verschil tussen overleven en levenskwaliteit in een wereld in verandering](#)
- [Het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024](#)
- [Aanbevelingen voor een geletterde gemeente. En hoe de Centra voor Basiseducatie daarbij kunnen helpen.](#)
- [Beleidsbrief Armoedebestrijding 2018-2019](#)
- [Beleidsbrief Gelijke Kansen 2018-2019](#)
- [Valies](#)
- [Internationaal vergelijkend onderzoek](#)
- [MICTIVO 2018 - Monitor voor ICT-integratie in het Vlaamse onderwijs. Eindrapport](#)
- [Het aanbod en de kwaliteit van werkplekken voor duaal leren. Een onderzoek naar de determinanten](#)
- [Duurzaam onderwijs - 9 mythes over onderwijs ontkracht](#)
- [World class : how to build a 21st-century school system](#)

- [Onderwijs voor vluchtelingen: warm onthaal, vlotte leerloopbaan en duurzaam toekomstperspectief. Verslag van een strategische verkenning](#)
- [Advies over opleidingsprofielen secundair volwassenenonderwijs. Studiegebieden Ambachtelijk erfgoed, Auto, Bedrijfsbeheer, Horeca, ICT Technieken, Slagerij](#)
- [De grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld](#)
- [KOMPAS21 : Kennis over mijn persoonlijke attitudes en skills21](#)

Cursistgericht

- [Conferentie, enquête en nu een advies examen Nederlands](#)
- [Interculturele communicatie in de NT2-les. Een boek voor docenten die willen veranderen](#)
- ['Vooral veel praten!' Een praktisch model voor het trainen van spreek- en gespreksvaardigheid](#)
- [Taaltechnieken spotten in de NT2-klas](#)
- [Zelfstandig uitspraak oefenen ? Ja dat kan ! Drie goede redenen en negen tips](#)
- [Van adjective tot subordinate clause; Boekbespreking : Dutch Grammar Support](#)
- [Grammatica begint met luisteren. Nieuwe grammatica-aanpak](#)
- [Praten met beelden. Hoe abstract concreet wordt](#)
- [Imago en inhoud van het schoolvak Nederlands](#)
- [Klassikaal lezen met WhatsApp](#)
- [NT1leren.nl, Beschrijving methodiek](#)
- [Fons 7 - Thema meertaligheid](#)
- [Evalueren in diversiteit : over het maximaliseren van leerkansen bij elke leerling](#)
- [Een succesverhaal over ONA. Op welke manier kunnen cursisten maximaal profiteren van de ONA-les ?](#)
- [Rekenen en wiskunde uitgelegd. kennisbasis voor leerkrachten basisonderwijs](#)
- [Lezen in de lengte en lezen in de breedte : de doorgaande leeslijn in wetenschappelijk perspectief](#)
- [Over ouders en leesopvoeding](#)
- [Een beeld van de laaggeletterde ouder. Een onderzoek naar achtergrondkenmerken, leesopvoeding en taalprestaties in laaggeletterde gezinnen](#)
- [Digitale formulieren voor iedereen ?](#)
- [Leesbevordering in gezinnen met weinig leescultuur. Over het hoe en waarom van het betrekken van laagopgeleide en laaggeletterde ouders bij de leesopvoeding thuis](#)
- [Analyse des impacts du processus d'alphabétisation chez les personnes étrangères ou d'origine étrangère](#)
- [Comprendre, réfléchir et agir le monde. Balises pour l'alphabétisation populaire](#)
- [The image in English language teaching](#)
- [Eye on literacy](#)
- [Geletterdheid](#)

Docentgericht

- [Wat werkt in de klas. Didactische aanpak](#)
- [Exploratieve gesprekken tijdens groepswork](#)
- [Inclusief onderwijs : een overzicht vanuit de literatuur](#)
- [Differentiatie in de klas. Differentiatie op de toets ?](#)
- [Competentiegericht leren. Symposium Taal & Werk van TopTaal, 28 september 2018](#)
- [Duurzaam onderwijs - 6 modellen om vakdoorbrekend te werken](#)
- [BISBFF FLEX](#)

Organisatie

- [Organisatiecultuur bepaalt resultaat - Top performance organisaties hebben een unieke en sterke cultuur](#)
- [Begin met het waarom : de gouden cirkel van ondernemen](#)
- [Vind je waarom : een praktische gids voor het ontdekken van je hogere doel](#)
- [Het Scrum Modellenboek : 40 slimme tools & tips voor een betere én leukere sprint](#)
- [Het nieuwe teamwerken](#)
- [Samen leren en creëren. Gids voor coördinatoren van communities of practice](#)
- [LNO² - netwerk](#)
- [Werken is genezen : over de bijwerkingen van het doktersbriefje](#)
- [Decreasing work stress in teachers](#)
- [Preventiemethodieken](#)
- [Aan de slag met online en blended leren in het volwassenenonderwijs. Van onderzoek naar praktijk](#)
- [#SeeYou2Learn ! Leerling coaching via WhatsApp om leermotivatie en mediawijsheid te verhogen](#)
- [Digitalisering : it's the teachers, stupid](#)
- [Handreiking digitale vaardigheden volwasseneneducatie](#)

Taal

- [Language awareness in multilingual classrooms in Europe : from theory to practice](#)
- [Meertaligheid en onderwijs : Nederlands plus](#)
- [The multilingual edge of education](#)

Sociologie

- [Bajes boekonline](#)

Leermiddelen

Nederlandse Taal

- [Spreek Beter](#)

Talen

Wiskunde

ICT

- [Veilig bankieren](#)

Maatschappelijke oriëntatie

Verhalen

- [De film van Abel](#)

Nieuw INFOBOX

Infotheek

[De infotheek is gesloten vanaf vrijdag 21 december 2018 tot maandag 7 januari 2019](#)

Achtergrondliteratuur

Onderwijs

- 01 - Algemeen
- 02 - Vlaams onderwijsstructuur
- 03 - Vlaams beleid volwassenenonderwijs
- 04 - Vlaams volwassenenonderwijs
- 05 - Vlaamse netwerken en koepels volwassenenonderwijs
- 06 - Vocvo Vocab
- 08 - Europees beleid volwassenenonderwijs
- 09 - Internationaal volwassenenonderwijs
- 10 - Curriculumontwikkeling volwassenenonderwijs

[c:vocv:14348](#)

Meer dan 30 organisaties maken werk van een gemeenschappelijk geletterdheidsbeleid

2018.

Meer dan 30 organisaties ondersteunen de ambitieuze doelstellingen van het strategisch plan geletterdheid van Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits. Elk van hen gaat de komende 6 jaar acties ondernemen om ervoor te zorgen dat iedere Vlaming voldoende lees-, schrijf-, reken- en digitaal vaardig is. En dat is nodig want 1 op 7 volwassenen in Vlaanderen is laaggeletterd en ontbreekt de noodzakelijke competenties om volwaardig aan onze samenleving deel te nemen.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14367](#)

Geletterdheid : het verschil tussen overleven en levenskwaliteit in een wereld in verandering

[auteur] Van Damme, Dirk. Brussel : OECD/EDU, 2018.

Presentatie - Kick Off Het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 - Brussel 2018 11 09

[Onderwijs Vlaanderen - Geletterdheid](#)

[c:vocv:14366](#)

Het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024

Brussel : Onderwijs Vlaanderen, 2018. - 68 p.

Om vlot in de huidige samenleving te kunnen functioneren en participeren is het noodzakelijk dat iedereen over voldoende basisvaardigheden beschikt op het gebied van taal, rekenen en ICT. Nog een te groot deel van de inwoners van Vlaanderen ondervindt op het vlak van geletterdheid moeilijkheden in het persoonlijke leven, bij het volgen van een opleiding of op het werk. Rekening houdende met deze onderzoeksresultaten focussen we met dit plan op de volgende vijf strategische doelstellingen:

1. We zorgen voor een significante toename van het aantal jongeren dat het secundair onderwijs verlaat met voldoende geletterdheidscompetenties, opdat zij zelfstandig kunnen functioneren en participeren in de samenleving en zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en bijleren (zie 2.3.1.);
2. We zetten in op het verhogen van geletterdheid binnen de familieomgeving om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken (zie 2.3.2.);
3. We versterken de geletterdheidscompetenties van werkzoekenden en werkenden in het kader van hun beroepsopleiding, hun traject naar werk of binnen hun tewerkstelling, om de kans op het vinden en behouden van werk te verhogen en hen in staat te stellen bij te blijven met de evoluties op de arbeidsmarkt (zie 2.3.3.);
4. We versterken geletterdheidscompetenties van mensen in armoede, om hun kansen te vergroten om uit de armoede te geraken en hun participatie aan de samenleving te verhogen (zie 2.3.4.);
5. We zetten in op het verhogen van de digitale geletterdheid van jongeren en volwassenen, opdat zij meekunnen in de snel digitaliserende maatschappij (zie 2.3.5.)

[Klik voor meer info](#)

[Onderwijs Vlaanderen - Geletterdheid](#)

[c:vocv:14373](#)

Aanbevelingen voor een geletterde gemeente. En hoe de Centra voor Basiseducatie daarbij kunnen helpen.

2018. - 20 p.

https://issuu.com/basiseducatie/docs/memorandum_netwerk_basiseducatie_bi

- Rem om te functioneren
Voor 1 op de 7 volwassenen in Vlaanderen is laaggeletterdheid een rem om te functioneren in de maatschappij, op het werk en thuis. Geletterdheid is de competentie om informatie te verwerven, te verwerken en gericht te gebruiken. Dit betekent met taal, cijfers en grafische gegevens kunnen omgaan en gebruik kunnen maken van ICT.
- Het verschil maken
Lokale besturen en middenveldorganisaties staan dicht bij de burger. Ze kunnen wel degelijk het verschil maken voor laaggeletterden. Inzetten op geletterdheid loont, ook in uw stad of gemeente.
- Onze aanbevelingen
De Centra voor Basiseducatie kunnen u daarbij helpen. Wij geven graag een aantal beleidsaanbevelingen om samen te werken aan de noden van laaggeletterde inwoners, bezoekers en werknemers van uw stad of gemeente.

Memorandum lokale verkiezingen oktober 2018 wilt u meer lezen? Bekijk dan ons uitgebreide memorandum.

[Issuu](#)

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14313](#)

Beleidsbrief Armoedebestrijding 2018 2019

- Brussel : Vlaamse Regering, 2018. - 54 p.

LIESBETH HOMANS Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14312](#)

Beleidsbrief Gelijke Kansen 2018-2019

- Brussel : Vlaamse Regering, 2018. - 21 p.

LIESBETH HOMANS Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding.

Werken aan gelijke kansen kent vele dimensies. De hele samenleving en alle beleidsdomeinen moeten mee in bad. Het beleid zorgt voor handvaten die participatie moeten bevorderen. Maar tegelijkertijd moeten de kwetsbare groepen hun kansen ook grijpen en benutten. Daarnaast is het belangrijk dat het brede publiek zich bewust wordt van ieders rol in het wegwerken van drempels. Op deze verschillende facetten zet ik deze regeerperiode in.

Dit samen met mijn collega ministers, vanuit mijn coördinerende opdracht, en met eigen middelen en initiatieven vanuit mijn functionele rol. Mijn aandacht gaat naar elk van de gelijkkansen thema's: gender, seksuele diversiteit, handicap en toegankelijkheid. Ik legde daarbij ook de brug naar het integratiethema dat eveneens tot mijn bevoegdheden behoort. Dikwijls manifesteren achterstellingen zich immers op het kruispunt.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14338](#)

Valies

- (2018).

In: <http://www.edo-valies.be/>

Het Vlaamse onderwijs staat voor heel wat vernieuwingen. Die willen een antwoord bieden op grote maatschappelijke uitdagingen. Denk maar aan armoedebestrijding, klimaatverandering, gendergelijkheid enzovoort. Allemaal complexe kwesties zonder pasklare antwoorden.

Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (EDO) wil leerlingen voorbereiden op hun rol als actieve burgers die kunnen en willen bijdragen aan een betere toekomst. Een toekomst met genoeg voor altijd voor iedereen.

VALIES is een cocreatief onderzoeksproject dat inzet op de professionele ontwikkeling van leraren om samen met hun schoolteam EDO succesvol te maken in de eigen school. We zetten met VALIES volop in op samenwerking met scholen en actoren uit het brede veld van EDO.

VALIES is een samenwerking tussen de Universiteit Antwerpen, de Katholieke Universiteit Leuven, de Arteveldehogeschool, Katholiek Onderwijs Vlaanderen en Provinciaal Onderwijs Vlaanderen. Samen maken we het verschil!

[c:vocv:14355](#)

Internationaal vergelijkend onderzoek

Vlaams Ministerie van Onderwijs, (2018).

In: <http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/internationaal-vergelijkend-onderzoek>

- CERI - Het Centre for Educational Research and Innovation (CERI) van de OESO doet toekomstgericht onderzoek naar leren en onderwijs op alle leeftijden.
- ESLC - De European Survey on Language Competences (ESLC) gaat na hoe goed leerlingen kunnen lezen, luisteren en schrijven in een vreemde taal.
- Het Eurydice-netwerk biedt informatie over de organisatie en de werking van de verschillende onderwijssystemen in Europa.
- ICCS - International Civic and Citizenship Education Study (ICCS) is een internationaal vergelijkende studie van burgerschapseducatie en burgerschap bij jongeren.
- PIAAC - Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) is een internationaal onderzoek naar de vaardigheden van volwassenen, onder meer geletterdheid en gecijferdheid.
- PIRLS -Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in begrijpend lezen.
- PISA -Programme for International Student Assessment (PISA) test 15-jarigen op hun leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid.
- TALIS -Teaching and Learning International Survey (TALIS) is een internationaal vergelijkend onderzoek over leraren en hun schoolleiders.
- Thematic reviews - De OESO formuleert thematische aanbevelingen op basis van reviews over diverse onderwerpen, zowel voor specifieke landen als op internationaal niveau.
- TIMSS - Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in wiskunde en wetenschappen.

[c:vocv:14339](#)

MICTIVO 2018 - Monitor voor ICT-integratie in het Vlaamse onderwijs. Eindrapport

[auteur] Heymans, Pieter Jan ; [auteur] Godaert, Eline ; [prom.] Elen, Jan ; [prom.] Van Braak, Johan ; [prom.] Goeman, Katie. - Leuven : KU Leuven, 2018 ; Universiteit Gent. - 588 p.

Het hoofddoel van de studie is de afname van de aangepaste ICT-monitor bij een representatieve steekproef van Vlaamse scholen.

Het betreft een kwantitatieve meting van ICT-indicatoren geclusterd in 4 componenten:

- Infrastructuur en beleid
- Percepties
- Competenties
- Integratie

MICTIVO 2018 is een online onderzoek bij directies, leraren en leerlingen in het lager- en secundair onderwijs en de basiseducatie. Bij de afname wordt rekening gehouden met recente beleidsprioriteiten. *MICTIVO 2018* levert de overheid en scholen objectieve, beleidsrelevante data over het actuele belang en de integratie van ICT in het onderwijs. De resultaten worden vergeleken met de resultaten van MICTIVO 2008 en 2012.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14340](#)

Het aanbod en de kwaliteit van werkplekken voor duaal leren. Een onderzoek naar de determinanten

[auteur] Tobback, Ilse ; [auteur] Verhaest, Dieter ; [auteur] De Rick, Katleen. - Gent : Steunpunt voor Onderwijsonderzoek - SONO, 2018. - 111 p.

Research paper SONO/2017.OL1.7/2

In dit rapport onderzoeken we het aanbod en de kwaliteit van werkplekken in Vlaanderen. We verspreidden hiertoe, in samenwerking met Unizo, Voka en SYNTRA Vlaanderen, een vragenlijst onder de Vlaamse werkgevers.

In deze vragenlijst onderzoeken we het huidig aantal werkplekken, alsook het potentieel aantal werkplekken. Daarnaast gaan we dieper in op de kwaliteit van de werkplekken, benaderd aan de hand van het leerpotentieel (Nikolova, Van Ruysseveldt, De Witte, & Syroit, 2014) en de trainingsintensiteit (Smits, 2005).

Tot slot, onderzoeken we de determinanten van beide aspecten (aanbod en kwaliteit). We kijken hierbij naar de motieven die de werkgever drijven tot het aanbieden van werkplekken, de specificiteit van de opleiding, de opleidingscultuur en enkele andere bedrijfskenmerken, namelijk de bedrijfsgrootte, de sector, de bedrijfslocatie (provincie) en verwachte evolutie van de economische activiteit. Bij de motieven maken we een onderscheid tussen drie bekende motieven, namelijk het filantropisch motief, het productiemotief en het investeringsmotief. De vergaarde data werden geanalyseerd op basis van beschrijvende statistieken en regressieanalyses.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14327](#)

Onderwijs voor vluchtelingen: warm onthaal, vlotte leerloopbaan en duurzaam toekomstperspectief. Verslag van een strategische verkenning

- Brussel : Vlaamse Onderwijsraad - VLOR, 2018. - 90 p.

Vlaanderen heeft een lange traditie van onderwijs aan nieuwkomers, maar pieken zoals die in 2015-2016 met een verhoogde instroom van vluchtelingen in alle onderwijsniveaus, plaatsen ons voor nieuwe uitdagingen.

Deze vluchtelingen, veelal uit oorlogsgebied, hebben vaak trauma's opgelopen voor, tijdens en na hun vlucht. Er zijn grote verschillen in de schoolloopbaan en vooropleiding in hun land van herkomst. Soms ontbreken documenten. Het is moeilijk om aansluiting te vinden bij het onderwijs hier.

In de periode maart 2017-maart 2018 boog een denkgroep in de Vlor zich over het thema vluchtelingen en onderwijs. Om het thema te verkennen, stelde de Vlor een denkgroep samen met vertegenwoordigers van onderwijsverstrekkers,

onderwijspersoneel, ouders, leerlingen en studenten, socioculturele en socio-economische organisaties, de overheid, het Kinderrechtencommissariaat, Vluchtelingenwerk Vlaanderen en andere experts.
De strategische verkenning stond stil bij de rol van het onderwijs -van kleuter tot volwassenenonderwijs-, maar ook van andere actoren.

- Wat kan onderwijs voor vluchtelingen betekenen?
- En wat betekenen vluchtelingen voor onderwijs?
- Hoe kunnen initiatieven vanuit andere beleidsdomeinen bijdragen tot een toeleiding en omkadering van onderwijs?
- Wat is verder nodig om onderwijs aan vluchtelingen optimaal vorm te geven?
- Wat kunnen we leren van de aanpak in ons omringende landen?
- Welke rol zien we voor de bredere samenleving weggelegd?

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14328](#)

Advies over opleidingsprofielen secundair volwassenenonderwijs. Studiegebieden Ambachtelijk erfgoed, Auto, Bedrijfsbeheer, Horeca, ICT Technieken, Slagerij

- Brussel : Vlor, 2018. - 9 p.

1819ADV-15302

Momenteel worden 10 opleidingsprofielen voor het secundair volwassenenonderwijs gefinaliseerd. Het gaat onder meer om de nieuwe opleiding Ondernemerschap en beroepsopleidingen op basis van erkende beroepskwalificaties voor de studiegebieden ambachtelijk erfgoed, auto en slagerij.

Daarnaast is er een vraag naar een toevoeging of verschuiving van zwevende modules aan bestaande opleidingen van de studiegebieden Horeca en ICT-technieken. De Vlor adviseerde al deze nieuwe opleidingen positief.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14362](#)

De grenzen van mijn taal zijn de grenzen van mijn wereld

[auteur] Nuwenhoud, Annemarie. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Verslag van een internationale vakconferentie over taal op de werkvloer in Frankfurt am Main. Van 9 tot en met 11 september 2018 vond er in Frankfurt am Main een conferentie plaats over de integratie van taalonderwijs, beroepsopleiding en werk, in fraai Duits berufsintegrierte Sprachförderung geheten.

Vluchtelingen en migranten moeten zo snel mogelijk de taal leren en aan het werk, daarvan is men in heel Europa overtuigd. Wat werkt goed om dit voor elkaar te krijgen? Wat weten we al en wat hebben we nodig? Die vragen stonden centraal tijdens deze driedaagse conferentie. Redacteur Annemarie Nuwenhoud was erbij en brengt verslag uit in dit artikel.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14344](#)

Duurzaam onderwijs - 9 mythes over onderwijs ontkracht

[auteur] Van den Branden, Kris. - 2018.

In: <https://duurzaamonderwijs.com/2018/11/10/9-mythes-over-onderwijs-ontkracht/>

- (Duurzaam onderwijs / Van den Branden, Kris;vol.)

Blog - Kris Van den Branden - In zijn nieuwe boek "World Class: How to build a 21st-century school system" ontkracht Andreas Schleicher (OESO) op basis van een doorgedreven analyse van de PISA-data een aantal hardnekkige mythes over onderwijs.

Mythe 1. Sociaal kwetsbare kinderen doen het per definitie slecht op school: kansarmoede is een vicieuze cirkel. NIET WAAR. In alle landen die [].....

[c:vocv:14346](#)

World class : how to build a 21st-century school system

[auteur] Schleicher, Andreas. - ISBN13 978-92-64-30000-2 - 2018. - 301 pages, color illustrations

Andreas Schleicher, een van de makers van PISA en een internationale autoriteit op het gebied van onderwijsbeleid, heeft in april 2018 een nieuw boek gepubliceerd. In *World Class: How to Build a 21st-Century School System* stelt Andreas dat er twee belangrijke vragen zijn als het gaat om onderwijs in de 21ste eeuw.

- Waar moeten we naartoe?
- En hoe komen we daar?

Het boek beantwoordt deze vragen met een essentieel stappenplan en gaat in op de vele successen waarvan we kunnen leren. De studenten van vandaag moeten volgens Andreas niet alleen uitgerust zijn met uitstekende cognitieve vaardigheden - vaardigheid in lezen, wiskunde en wetenschappen - maar ook met de sociale en emotionele vaardigheden die hen zullen helpen de onvoorziene uitdagingen van morgen aan te gaan.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14298](#)

KOMPAS21 : Kennis over mijn persoonlijke attitudes en skills21

- (2018).

In: <https://www.kompas21.nl/>

Wat - *KOMPAS21* helpt de student inzicht te krijgen in zijn 21ste-eeuwse vaardigheden. Zoals bij een echt kompas laat *KOMPAS21* je zien waar je heen wilt (ontwikkeling) en waar je nu bent (niveau).

Hoe - Om z'n kompas te ontwikkelen gebruiken we peilingen, literatuuronderzoek en Group Design Rooms (GDR). In deze zogenoemde versnellingskamers bespreken studenten, docenten en het bedrijfsleven wanneer iemand voldoende 21ste-eeuws vaardig is.

De deelnemende scholen adopteren allemaal een vaardigheid en maandelijks staat één vaardigheid in de schijnwerpers. De gastschool van de maand organiseert de GDR en laat zien hoe zij met deze vaardigheid op school werken.

De 10 vaardigheden: Ondernemendheid - Sociale & culturele vaardigheden - Creativiteit - Samenwerken - Communiceren - Leren leren - Mediawijsheid - Probleemoplossend vermogen - Kritisch denken - Zelfregulatie

Cursistgericht

11- Agogiek – didactiek

12 - Didactiek – basiseducatie

13 - Keuze en activeringsactiviteiten

14 - Traject- en cursistenbegeleiding – intake

15 - Evalueren cursisten

16 - Zorg

17 - EVC eerder verworven competenties EVK eerder verworven kwalificaties

18 - ERK Europees referentiekader

19 - Geletterdheid

20 - Ouders en school

22 - E-leren

23 - Duale trajecten

[c:vocv:14291](#)

Conferentie, enquête en nu een advies examen Nederlands

[auteur] Brackmann, Christine ; [auteur] Gerits, Hanneke ; [auteur] Van der Westen, Wilma. - ISSN 1566-2705 - 2018.

In: Levende Talen Magazine - Jrg. 105 (2018), nr. 6 ; p. 46-47

In 2016 sprak een grote groep docenten uitgebreid met elkaar over het examen op de conferentie Nederlands 2032?

Nederlands nu!, georganiseerd door het sectiebestuur Nederlands van Levende Talen en de docentengroep Nederlands Nu!

De uitkomsten vormden de basis voor een enquête onder docenten in 2017.

De resultaten hiervan vormden weer het Advies Examen Nederlands, waarin hogere-ordevaardigheden, een grotere variatie in examenteksten en een betere balans tussen lees- en schrijfvaardigheid centraal staan.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14331](#)

Interculturele communicatie in de NT2-les. Een boek voor docenten die willen veranderen

[auteur] Verbruggen, Katja. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

In een samenleving die steeds diverser wordt, neemt de aandacht voor interculturele communicatie gaandeweg toe. Uitgeverij Coutinho speelt hierop in met twee interessante uitgaven: *Diversity competence* en *Interculturele communicatie in de NT2-les*. Hoewel het eerste boek volgens Katja Verbruggen zeker ook een aanrader is, beperkt ze zich in dit artikel tot de bespreking van het tweede.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14363](#)

'Vooral veel praten!' Een praktisch model voor het trainen van spreek- en gespreksvaardigheid

[auteur] van der Maden, Fros. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Als je aan NT2-cursisten vraagt wat de beste manier is om een nieuwe taal te leren, dan zullen de meesten zeggen 'Vooral veel praten!' Een voor de hand liggende reactie, want het lastigste onderdeel van taalverwerving is voor velen, zeker in de beginfase, spreek- en gespreksvaardigheid.

In de praktijk van het NT2-onderwijs is er echter vaak relatief weinig aandacht voor het trainen van deze productieve taalvaardigheden.

In dit artikel presenteert Fros van der Maden een praktisch model voor het trainen van spreek- en gespreksvaardigheid.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14316](#)

Taaltechnieken spotten in de NT2-klas

[auteur] De Maeght, Cherline. 2018.

In: Klasse. - 2018

In de NT2-klas leren cursisten Nederlands als tweede taal aan.

Welke technieken gebruikt NT2-docent Peter Vervaet om zijn klas tot een basisniveau Nederlands te krijgen?

Hij tipt zijn 7 favoriete interactieve werkvormen waarmee jij met enkele aanpassingen ook in jouw klas aan taalverwerving werkt.

NT-2 docent Peter Vervaet.

Peter Vervaet: Al 16 jaar ga ik in mijn NT2-klas aan de slag met interactieve werkvormen. Ze bieden mijn cursisten maximale kansen om de taal al oefenend te leren. Ook hun spreekdurf vergroot. Daar geniet ik van. Dat de werkvormen wat (inter)actie vragen, is een extra voordeel: aangezien ik mijn cursisten 4 uur aan een stuk in de klas heb, kunnen zowel zij als ik een energizer gebruiken. En ik blijf nieuwe technieken uitproberen waarbij ik steeds op zoek ga naar een link met de realiteit.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14330](#)

Zelfstandig uitspraak oefenen ? Ja dat kan ! Drie goede redenen en negen tips

[auteur] Goedegebure, Marieke. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

- Hoe kun je de cursist stimuleren om buiten de klas te luisteren naar de Nederlandse uitspraak?
- Hoe om buiten de klas het duidelijk spreken te oefenen?

In dit artikel geeft Marieke Goedegebure van het taalbureau NT2Sprak tien tips. Ze werden eerder gepresenteerd op een workshop op de BVNT2-conferentie van 26 mei jl.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14289](#)

Van adjective tot subordinate clause; Boekbespreking : Dutch Grammar Support

[auteur] Snackers, Lisa ; [auteur] de Jong, Nel. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Onlangs is een nieuw boek over Nederlandse grammatica voor NT2-leerders verschenen van de hand van Marijke Huizinga en Yvonne Zevenbergen: *Dutch Grammar Support*. Het boek biedt een gestructureerd overzicht van de Nederlandse grammatica op niveau A2, B1 en B2 van het Common European Framework of Reference (CEFR) met uitleg in het Engels.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14288](#)

Grammatica begint met luisteren. Nieuwe grammatica-aanpak

[auteur] Boers, Titia. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Binnenkort komt Deel 2, van A2 naar B1, uit van LINK, de door VU-NT2 samen met uitgeverij Boom ontwikkelde nieuwe lesmethode voor lager- en middenopgeleide inburgeraars. Bij deze thematische onlinemethode zit een grammaticatrainer die aansluit bij de thema's, maar waarmee ook apart kan worden geoefend. De opzet ervan is anders en uitgebreider dan die van traditionele grammaticatrainers.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14329](#)

Praten met beelden. Hoe abstract concreet wordt

[auteur] Hertogs, Ine ; [auteur] Planche, Sander ; [auteur] De Smet, Annelies. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

'tafel table mesa', zo simpel kan het werk van een taalleerkracht zijn.

Leerkrachten kunnen gemakkelijk concrete woorden aanbrenge via vertaling: objecten zijn tastbaar en over de betekenis is iedereen het eens. Maar wat doe je met abstractere woorden zoals 'hoffelijk'? Leren taalstudenten abstracte woorden ook het gemakkelijkst via vertaling naar de moedertaal of moeten leerkrachten hier toch extra op inzetten?

Studenten van de lerarenopleiding van de Vrije Universiteit Brussel deden onderzoek op het CVO Brussels Education Center, de school van Ann De Schryver.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14290](#)

Imago en inhoud van het schoolvak Nederlands

[auteur] Prinsen, Simone ; [auteur] Witte, Theo ; [auteur] Suhre, Cor. - ISSN 1566-2713 - 2018.

In: Levende Talen Tijdschrift - Jrg. 19 (2018), nr. 3 ; p. 26-35

In het Manifest Nederlands op school, dat begin 2016 is gepresenteerd, werd onder meer gesteld dat het schoolvak Nederlands saai zou zijn en dat er te weinig aandacht is voor vakinhoudelijke kennis.

In het publieke debat dat hierna ontstond werden deze stellingen in twijfel getrokken. Voor enkele studenten van de universitaire lerarenopleiding Nederlands van de RUG was dit de aanleiding om hier verder onderzoek naar te doen en zo een empirische bijdrage te leveren aan de discussie. Een verslag.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14292](#)

Klassikaal lezen met WhatsApp

[auteur] Epping, Karin. - ISSN 1566-2705 - 2018.

In: Levende Talen Magazine - Jrg. 105 (2018), nr. 6 ; p. 22-27

- Kun je het klassikaal lezen van een boek zo leuk maken dat leerlingen er actief over discussiëren, buiten de lessen om?
- Kun je hen prikkelen om te letten op informatie die de schrijver al geeft in de eerste hoofdstukken, verwijzingen, beeldspraak, gevoelens - op zo'n manier dat ze door willen lezen?
- Kunnen ze dan tegelijkertijd ook nog werken aan hun schrijfvaardigheid?

Het lijkt een utopie, maar met het inzetten van een WhatsAppgroep lukt dit. Een toelichting.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14297](#)

[NT1leren.nl, Beschrijving methodiek](#)

[auteur] Bohnenn, Ella ; [auteur] de Groot, Annemarie ; [auteur] de Hoo, Miryam ; [auteur] Jansen, Fouke ; [auteur] Thijssen, Riet. - s-Hertogenbosch : CINOP, 2018. - 33 p.

Deze methodiekbeschrijving is onderdeel van het experiment dat CINOP Advies en Stichting Expertisecentrum <https://oefenen.nl/> uitvoeren binnen actielijn 4 van het programma Tel mee met Taal.

De blended learning methodiek *NT1leren.nl* is ontwikkeld op basis van een pilot binnen het landelijke programma "Tel mee met Taal in 2017-2018". Voor het uittesten van de methodiek is gebruik gemaakt van de programmas van het online leerplatform <https://oefenen.nl/>.

Doel en doelgroep.

De pilot *NT1leren.nl* richt zich op het vergroten van de maatschappelijke participatie van laaggeletterden en laagopgeleiden Nederlandssprekenden door de inzet van een blended learning methodiek met een sterke nadruk op de digitale component, waarin de nadruk ligt op taal en waarin ook aandacht is voor maatschappelijke onderwerpen en participatie.

De doelgroep wordt gevormd door Nederlandssprekenden: ofwel autochtone moedertaalsprekers, of anderstaligen die het Nederlands mondeling goed beheersen maar nog moeite hebben met lezen en schrijven.

[Klik voor meer info](#)

[CINOP - Methodiek blended leren NT1](#)

[c:vocv:14332](#)

[Fons 7 - Thema meertaligheid](#)

- ISSN 2466-7447 - Die Keure, 2018.

In: Fons 7 - Tijdschrift voor leerkrachten Nederlands uit het kleuter-, lager, secundair, hoger en volwassenenonderwijs. - jrg. 4 (2018), nr. 1

Inhoud

- En dan nog eens schrijven Vijf suggesties om je schrijfdidactiek te versterken
- Meertaligheid in Vlaanderen: enkele cijfers
- Functioneel meertalig leren: wat is het en hoe begin je eraan?
- Meertaligheid in het onderwijs: vijf leestips
- De digitale vertelkiosk
- Ons ABC van de vakliteratuur. Boeken en blogs waar elke taalleerkracht van zal smullen
- De 10: 10 handige websites voor leerkrachten Nederlands in het secundair onderwijs
- Haal het beste uit je leerlingen: lees hun handleiding!
- De vele voordelen van voorlezen
- Aandacht voor taal is een zaak voor elk schoolvak, niet enkel voor de leraar Nederlands

- Schrijfonderwijs: good practices gezocht!
- Poëzie in de klas: twee tips om de poëziewereld te openen
- KA Beveren dicht 37, Twee inspirerende boeken over poëzie
- Wat beïnvloedt de taalontwikkeling van risicopeuters in de kleuterklas?
- Woorden, daar begint het mee. Het belang van sterk woordenschatonderwijs voor laaggeletterde anderstalige jongeren 43, Aan de slag met een bal
- De deur van het vak Nederlands op een kier: een lessenreeks over het postantropoceen
- Op het nachtkastje van
- Steun Fons! Oproeppagina

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14306](#)

[Evalueren in diversiteit : over het maximaliseren van leerkansen bij elke leerling](#)

[auteur] Ysenbaert, Joke ; [auteur] Bolle, Lien ; [auteur] Desmet, Lien. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 49 (2018), nr. 1 , p. 21-29

De grote diversiteit in scholen en klassen stelt leerkrachten voor uitdagingen, niet alleen op vlak van didactiek, maar ook op vlak van evaluatie.

Evalueren in diversiteit: over het maximaliseren van leerkansen bij elke leerling wil een aantal handvatten aanreiken die leerkrachten en scholen kunnen ondersteunen bij het ontwikkelen van een gedeeld en gedragen evaluatiebeleid dat afgestemd is op het pedagogisch beleid én op het diverse leerlingenpubliek. Daarnaast worden er ook concrete tips geformuleerd voor de evaluatiepraktijk die inzet op het verhogen van ieders leerkansen met veel aandacht voor feedback.

[c:vocv:14364](#)

[Een succesverhaal over ONA. Op welke manier kunnen cursisten maximaal profiteren van de ONA-les ?](#)

[auteur] Simons, Mirjam. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Sinds 2015 is het onderdeel *Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt (ONA)* een verplicht examenonderdeel van het Inburgeringsexamen geworden. Mirjam Simons werkt als NT2-docent bij Taal & Coast op Maat en geeft sinds een half jaar *ONA*. Zij schrijft over een succesverhaal van haar cursist, Mohammed. Mirjam begeleidde Mohammed naar A2 en daarna gaf ze hem de *ONA*-cursus.

Dit artikel gaat over de vraag hoe docent en cursist hebben samengewerkt om te komen tot dit succesverhaal. Docente Mirjam interviewde Mohammed.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14301](#)

Rekenen en wiskunde uitgelegd. kennisbasis voor leerkrachten basisonderwijs

[auteur] Ale, Peter ; [auteur] van Schaik, Martine. - ISBN13 9789046906255 - 3de, herz. dr. - Bussum : Coutinho, 2018. - 365 p., ill.

Online studiemateriaal www.coutinho.nl/rwu3

Het verzorgen van rekenonderwijs op de basisschool is moeilijker dan veel leerkrachten zich realiseren. Het vraagt meer dan opdrachten zelf kunnen maken. Ook red je het niet met het aanleren van alleen de didactiek, want goed lesgeven zonder zelf voldoende rekenvaardig te zijn is onmogelijk. Het doel van *Rekenen en wiskunde uitgelegd* is de rekenvaardigheid die nodig is om als leerkracht op de basisschool goed te functioneren aan te leren en te verdiepen.

Dit boek volgt inhoudelijk de structuur van de kerndoelen basisonderwijs en de Kennisbasis Rekenen-Wiskunde voor de pabo, inclusief de herijking van 2018.

Rekenen en wiskunde uitgelegd overstijgt het curriculum van groep 8 (referentieniveau 1S), het gaat door tot 3S, het benodigde rekenkennis en - vaardighedeniveau voor een leerkracht. Dit is ook het niveau dat wordt getoetst door de landelijke kennistoets rekenen-wiskunde op de pabo. Een startbekwame leerkracht beheerst de basis én kent verschillende benaderingen van een probleem om in te kunnen spelen op de diverse rekenstrategieën van zijn leerlingen. Daarom is ook de relatie met didactiek op verschillende manieren aanwezig: in de aanpak wordt consequent de opbouw context, model en formele werkwijze gebruikt.

In tipkaders worden toepassingen voor de praktijk gegeven, en in de opdrachten worden voorbeelden van rekenmethoden opgaven en uitwerkingen van leerlingen gebruikt om de koppeling tussen theorie en praktijk te oefenen.

Karakteristiek voor deze 3e druk:

- Volledige dekking van de herijkte kennisbasis 2018, bevat 15 nieuwe leerstofthema's
- Teksten en tips zijn daar waar nodig verduidelijkt op basis van feedback en gebruikerservaringen;
- Uitgebreid met 100 extra oefeningen in het boek, brengt het totaal op 250 opgaven;
- Directe verwijzing van de oefeningen naar de bijbehorende leerstof;
- Uitleg achter de oefenopgaven van de proeftoetsen.

Rekenen en wiskunde uitgelegd is geschreven voor pabo studenten en leerkrachten, en dekt samen met de uitgave *Rekenen-wiskunde en didactiek* de gehele kennisbasis Rekenen-wiskunde.

[c:vocv:14342](#)

[Lezen in de lengte en lezen in de breedte : de doorgaande leeslijn in wetenschappelijk perspectief](#)

[auteur] Schram, Dick ; [auteur] Raukema, Anne-Mariken. - ISBN13 978-90-5972-135-7 - Delft : Eburon, 2006. - 298 p.

Wetenschappelijk onderzoek op het gebied van lezen en leesgedrag is een van de kernactiviteiten van Stichting Lezen en speerpunt van beleid is de doorgaande leeslijn. Wat dat laatste betreft: Stichting Lezen streeft ernaar dat leesbevordering en literatuureducatie deel gaan uitmaken van het dagprogramma van kinderen meteen als ze nog heel jong zijn en naar de opvang gaan en vervolgens onderdeel vormen van het onderwijscurriculum, zolang ze op de basisschool en op het voortgezet onderwijs zitten. En de overgangen van de ene naar de andere fase dienen soepel te verlopen: een doorgaande lijn, zonder breuken. Daar is een sterke leescultuur bij gebaat.

Wetenschappelijk onderzoek en de doorgaande leeslijn kwamen samen in het derde wetenschappelijk congres dat onder het motto lezen in de lengte en lezen in de breedte op 2 en 3 juni 2005 door Stichting Lezen georganiseerd werd in samenwerking met de faculteit Letteren van de Universiteit Utrecht en de Vrije Universiteit Amsterdam. In laatstgenoemde universiteit vond het tweedaagse congres plaats waaraan een keur van onderzoekers hun medewerking verleenden.

Deze bundel vormt de weerslag van de geleverde bijdragen, waarin de doorgaande leeslijn en de plaats van het lezen van fictie ten opzichte van andere vormen van lezen en vrijetijdsbesteding centraal stonden. Vreemde eend in de bijt is Bart Moeyaert, die het congres op eigenzinnige wijze opende. Schrijven en het hart raken.

Lezen en het in je buik voelen. Uiteindelijk gaat het daarom, ook bij een wetenschappelijk congres over leesbevordering.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14343](#)

[Over ouders en leesopvoeding](#)

[auteur] Notten, Natascha. - ISBN13 978-90-5972-631-4 - Delft : Eburon, 2012. - 81 p.

Overzicht van de belangrijkste resultaten van het proefschrift van Natascha Notten, specifiek gericht op de leesopvoeding die ouders aan hun kinderen bieden. Uit het onderzoek van Notten blijkt dat leesopvoeding het verschil kan maken. Kinderen die actieve leesbegeleiding krijgen presteren beter op school. Als ouders zelf literatuur lezen vergroten ze daarmee de kans dat

hun kinderen later vaker boeken lezen uit het serieuze/ literaire genre. Daarnaast heeft ook het boekenaanbod een positief effect op de onderwijs carrière van kinderen. Leesopvoeding heeft dus een positieve invloed op het schoolsucces en culturele competenties van kinderen.

- OVERKOEPELENDE THEORETISCHE EN EMPIRISCHE ACHTERGROND
- DATA EN MEETINSTRUMENTEN
- SOCIALE VERSCHILLEN IN OUDERLIJKE MEDIAOPVOEDING
- OUDERLIJKE LEESOPVOEDING EN ONDERWIJSSUCCES IN NEDERLAND
- LEESAANBOD IN HET OUDERLIJK HUIS EN ONDERWIJSSUCCES VANUIT EEN INTERNATIONAAL PERSPECTIEF
- LEESOPVOEDING EN LEESVOORKEUREN IN VOLWASSENHEID

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14350](#)

Een beeld van de laaggeletterde ouder. Een onderzoek naar achtergrondkenmerken, leesopvoeding en taalprestaties in laaggeletterde gezinnen

[auteur] Notten, Natascha ; [auteur] de Wijs, Frouke. Amsterdam : Stichting Lezen, 2017. - 37 p.

Ouders zijn van cruciaal belang voor de leesontwikkeling van hun kinderen. Hun eigen interesse in lezen, de omvang van hun boekenkast en de hoeveelheid tijd die zij gezamenlijk met hun kinderen lezen, hangen allemaal samen met het leesplezier en de leesvaardigheid van hun kroost.

- Maar wat nou als ouders zelf moeite hebben met lezen en de Nederlandse taal niet goed machtig zijn?

Dit maakt het voor hen vermoedelijk lastiger om hun kinderen goed te kunnen begeleiden. Zon 1,3 miljoen Nederlanders tussen de 16 en 65 jaar zijn laaggeletterd. Een aanzienlijk deel van hen heeft (jonge) kinderen.

Voor Stichting Lezen reden om deze groep nog wat beter in beeld te willen krijgen.

- Welke achtergrondkenmerken hangen samen met laaggeletterdheid?
- Hoe ziet de leesopvoeding van laaggeletterde ouders eruit?
- En welke gevolgen heeft dit voor de taalprestaties van hun kinderen?

Natascha Notten en Frouke de Wijs gaan in *Een beeld van de laaggeletterde ouder* op deze kwesties in. De kennis uit deze publicatie biedt aanknopingspunten om ouders en kinderen die moeite hebben met lezen in de toekomst beter en gericht te kunnen ondersteunen.

In het kader van Tel Mee Met Taal blijft Stichting Lezen de komende jaren veel aandacht besteden aan deze opgave.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14349](#)

Digitale formulieren voor iedereen ?

[auteur] Romijn, S.. Utrecht : Universiteit Utrecht, 2018. - 67 p.

Master thesis - Faculty of Humanities Theses Master thesis

Een empirisch onderzoek naar de verschillen tussen laaggeletterden en laagdigivaardigen in de problemen die zij ervaren bij het invullen van digitale formulieren. Steeds meer lokale overheden bieden hun dienstverlening digitaal aan. Dit betekent dat burgers digitale formulieren moeten kunnen gebruiken en invullen. Dit kan echter problematisch zijn voor mensen met lage digitale en taalvaardigheden.

Onderzoek wijst uit dat het invullen van formulieren een lastige taak kan zijn voor mensen. Er kunnen problemen ontstaan met de begripstaken; het begrijpen en interpreteren van woorden, vragen en tekstfragmenten. Mensen met lage taalvaardigheden laaggeletterden kunnen moeite hebben met de tekstfragmenten, onduidelijke vragen of moeilijke woorden.

Mensen met lage digitale vaardigheden laagdigivaardigen kunnen problemen ervaren met het besturen van de computer en moeite hebben met het begrijpen van tekstuele informatie op het internet. Er zijn ook laagdigivaardigen die laaggeletterd zijn en hierdoor moeite hebben met zowel het tekstuele als het digitale aspect van digitale formulieren.

De laaggeletterden en laagdigivaardigen zijn op te delen in twee groepen:

- NT1ers (Nederlands als moedertaal) en
- NT2ers (Nederlands als tweede taal).

In dit onderzoek wordt onderzocht in hoeverre NT1- en NT2-laagdigivaardigen en NT1- en NT2-laaggeletterden verschillen in de problemen die zij ervaren als ze een digitaal formulier invullen.

Dit onderzoek maakt deel uit van een project van Lost Lemon die onderzoek doet naar toegankelijke digitale formulieren. In dit onderzoek is een origineel formulier van de gemeente Zaanstad en een aangepaste versie van hetzelfde formulier voorgelegd aan NT1- en NT2-laaggeletterden en NT1- en NT2-laagdigivaardigen. Zij hebben in tweetallen het formulier ingevuld terwijl zij hun gedachten hardop aan elkaar vertelden en observatoren noteerden tegen welke problemen de proefpersonen aanliepen. Er moet voorzichtig omgegaan worden met de resultaten omdat er weinig NT1-proefpersonen hebben meegewerkt en het nieuwe formulier een pdf-bestand was, waardoor de computerproblemen op mondelinge wijze door de proefpersonen werden toegelicht en niet op dezelfde manier getoetst konden worden als in de testfase van het originele formulier.

Met enige voorzichtigheid kan geconcludeerd worden dat een verschil is tussen NT1ers en NT2ers op het gebied van moeilijke woorden in het originele en nieuwe formulier. Wat betreft tekstfragmenten en computerproblemen zijn er nauwelijks verschillen aan te wijzen.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14351](#)

[Leesbevordering in gezinnen met weinig leescultuur. Over het hoe en waarom van het betrekken van laagopgeleide en laaggeletterde ouders bij de leesopvoeding thuis](#)

[auteur] van Montfoort, Agnes ; [auteur] Notten, Natascha ; [auteur] de Wijs, Frouke ; [auteur] Wevers, Suzanne ; [auteur] van Steensel, Roel ; [auteur] Mens, Robine ; [auteur] Hoogeveen, Karin ; [auteur] Versteegen, Heleen. Amsterdam : Stichting Lezen, 2017. - 74 p.

Dit rapport geeft een beeld van het leesklimaat thuis en van de potentie van leesbevorderingsinterventies in gezinnen met jonge kinderen (0-12 jaar) waar een stimulerende leesopvoeding niet vanzelfsprekend is. Specifiek wordt gekeken naar gezinnen waarvan de ouder(s) weinig opleiding heeft (hebben), niet of nauwelijks participeren op de arbeidsmarkt, laagtaalvaardig zijn en/of laaggeletterd zijn in de Nederlandse taal. Indien er sprake is van een cumulatie van problemen worden deze gezinnen ook wel aangeduid als at risk families, risicogezinnen.

De kans dat er in deze gezinnen sprake is van een weinig stimulerende, talige thuisomgeving voor kinderen is groter dan in gezinnen met taalvaardige ouders met een gemiddelde of hogere opleiding.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14369](#)

Analyse des impacts du processus d'alphabétisation chez les personnes étrangères ou d'origine étrangère

[auteur] Ugeux, Elise. Namur : Lire et Écrire en Wallonie, 2018. - 68 p.

Rapport final

Constats généraux en matière d'impacts Au total, l'analyse s'est réalisée auprès d'une population de 148 apprenants, au sein de 16 structures de formation sur le territoire wallon (dont les 8 Régionales de Lire et Écrire) sur un total de 609 réponses apportées à la question : Qu'est-ce que le processus d'alphabétisation a changé dans ma vie ?

Lire et Écrire identifie ainsi 3 grandes catégories de changement exprimés par les apprenants : les changements relèvent soit de l'insertion sociale (28%), soit du champ des savoirs (28% également), ou encore du développement personnel (27%). Les changements renvoyant à la participation citoyenne et à l'insertion socioprofessionnelle sont évoquées de manière très marginale (respectivement 6 % et 4%).

Une démarche qui abouti à un guide Conformément à la démarche d'une recherche-action, celle-ci s'est faite dans un aller-retour entre le champ de la recherche et la pratique de terrain. En s'appuyant sur les contributions de 17 travailleurs de 16 centres de formation en alphabétisation qui ont alimenté, testé et considérablement enrichi la méthode, la recherche-action a également abouti au guide méthodologique Mise en évidence des impacts de l'alphabétisation.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14370](#)

Comprendre, réfléchir et agir le monde. Balises pour l'alphabétisation populaire

[auteur] Cadre de référence pédagogique de Lire et Écrire. Namur : Lire et Écrire en Wallonie, 2017. - 204 p.

Trois constats ont motivé la rédaction de ce cadre de référence pédagogique de Lire et Écrire :

- La difficulté à articuler dans nos pratiques les processus d'éducation populaire et les processus d'acquisition des savoirs.
- Les attentes et exigences croissantes des pouvoirs publics tant à l'égard des apprenants que des associations et la nécessité de disposer d'un référentiel répondant à nos propres enjeux.
- La pertinence toujours vérifiée de l'alphabétisation populaire comme projet politique et pédagogique et la nécessité de mieux la connaître et la comprendre.

Ce cadre a été réalisé par un groupe de travail composé de formateurs, de conseillers pédagogiques, de coordinateurs, de chargés de projets des différentes régionales de Lire et Écrire.

Il s'est construit au long de quatre années d'échange et de réflexion à partir d'une recherche documentaire, de l'analyse des référentiels existants, de l'expérience et de l'expertise de ses membres, des apports de l'ensemble des formatrices et formateurs de Lire et Écrire récoltés lors d'une trentaine de journées de travail ainsi que des retours critiques de relecteurs et d'utilisateurs, formateurs et apprenants.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14324](#)

The image in English language teaching

[auteur] Donaghy, Kieran ; [auteur] Xerri, Daniel. - ISBN13 978-99957-1-151-1 - Malta : ELT Council, 2017. - 213 p.

Preface Making meaning: from teaching language to designing environments for learning in the contemporary world - Gunther Kress.

1. The image in ELT: an introduction - Kieran Donaghy & Daniel Xerri
2. Image makers: the new language learners of the 21st century - Anna Whitcher
3. A history of video in ELT - Ben Goldstein
4. The power of video - Antonia Clare
5. The power of image nation: how to teach a visual generation - Magdalena Wasilewska
6. Using Pinterest to promote genuine communication and enhance personalised learning - Andreia Zakime
7. Teaching visual literacy through memes in the language classroom - Elena Domínguez Romero & Jelena Bobkina
8. Colors in images: developing color vocabulary and meanings in the EFL classroom - Candy Fresacher
9. Learner-sourced visuals for deeper text engagement and conceptual comprehension - Tyson Seburn
10. Images on canvas: art, thinking and creativity in ELT - Chrysa Papalazarou
11. Looking back at ekphrastic writing: museum education tasks in the language classroom - Sylvia Karastathi
12. Peace art: words and images interwoven - Magdalena Brzezinska
13. The teaching artist in language learning: how to create an Artists in Schools Project - Emma Louise Pratt vii
14. The picture and the story - Paul Dummett
15. Learning by design: language learning through digital games - Paul Driver
16. Using graphic novels and comics with ELT learners - Samantha Lewis
17. Cartoons and comics: communicating with visuals - Jean Theuma
18. Pictures that tell the truth: deconstructing the teaching/learning space - Valéria Benévolo França

[c:vocv:14325](#)

Eye on literacy

- Canada : 2018.

In: <http://www.eyeonliteracy.com/>

Why Visual Literacy?

Using visual images in the classroom supports research on successful methodologies for teaching adult second language literacy learners. The visual images in our *Eye on Literacy* books provide opportunities for adult literacy learners to develop their communication skills by hearing new language before they say it as they engage in the speaking and listening process. For those learners with limited oral language, the teacher plays a critical role in oral development.

Hearing and saying the language becomes the initial focus as students engage with *Eye On Literacy* books for the first time through informal and guided discussion techniques.

Vocabulary is generated through this interaction and leads into the development of the learners reading and writing skills. Research findings show that focusing on oral language skills through learner-generated texts creates texts that are comprehensible and meaningful. (Liden, Poulos, and Vinogradov, 2008) The scaffolding process starts from the students language; introducing print through building on background knowledge.

The Canadian Language Benchmarks 2000: ESL for Literacy Learners recommends using pictures and symbols as clues to meaning as a pre-reading strategy. Our Eye on Literacy books are visual-rich resources that have been developed in support of this recommendation.

[c:vocv:14354](#)

Geletterdheid

Vlaams Ministerie van Onderwijs, (2018).

In: <http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/geletterdheid>

Bezoek de nieuwe website over geletterdheid van Onderwijs Vlaanderen. Je vindt er het Plan Geletterdheid 2017-2024, goede praktijken en inspiratie om geletterdheid te verbeteren, cijfers en onderzoek over geletterdheid, partners

Docentgericht

25 - VTO vorming, training en opleiding

26 - VTO vorming, training en opleiding – basiseducatie

27 - Evalueren docenten

[c:vocv:14286](#)

Wat werkt in de klas. Didactische aanpak

[auteur] Marzano, Robert J. ; [auteur] Pickering, Debra J. ; [auteur] Pollock, Jane. - ISBN13 9789461181848 - Rotterdam : Bazalt Educatieve Uitgaven. - 164 p.

5e druk

Voor ieder in het onderwijs die echt wil weten welke didactische aanpak de resultaten van de leerlingen aantoonbaar verbetert, biedt dit boek zicht op research uitkomsten, overzichten en beschrijvingen van wat werkt.

De auteurs zetten tientallen jaren wetenschappelijke informatie om in heldere actieplannen voor de praktijk. Er blijken 9 soorten didactische aanpak te zijn die het leren van de leerling op hoger niveau brengen.

Van elk van deze negen didactische strategieën wordt uitgelegd: wat de essentie ervan is welke principes belangrijk zijn voor het goed toepassen van de aanpak met voorbeelden uit de praktijk schema's, indelingen, stappenplannen en andere hulpmiddelen om mensen uit het onderwijs te helpen de didactische strategieën direct toe te passen.

Een gezamenlijk product van Bazalt, Fontys Fydes, HCO en OnderwijsAdvies.

[c:vocv:14308](#)

Exploratieve gesprekken tijdens groepswork

[auteur] T'Sas, Jan. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 49 (2018), nr. 1 , p. 38-45

Onlangs verdedigde Jan T'Sas een doctoraatsproefschrift aan de universiteit van Antwerpen, waarin hij verslag uitbrengt van een complex onderzoek over de mogelijke meerwaarde van exploratieve gesprekken tijdens groepswork.

Exploratieve gesprekken gaan over kritisch argumenteren, elkaar aanmoedigen om te spreken, respect en kritiek met elkaar combineren en naar een consensus streven e.d.. Allemaal zaken die her en der in de leerplannen staan maar die zelden als één geheel worden aangeleerd en precies dat blijkt cruciaal. Luisteren en spreken is in het Vlaams onderwijs vaak het ondergeschoven kindje en als we gespreksregels moeten halen in praatprogramma's dan is de onderbreekcultuur zeker geen constructief voorbeeld.

Hoe leerlingen exploratief in groepswork leren spreken, lees je zeker bij Jan T'Sas, die een zorgvuldige onderzoeksdesign toepaste om tot handige en concrete aanbevelingen te komen.

[c:vocv:14305](#)

Inclusief onderwijs : een overzicht vanuit de literatuur

[auteur] Van Mieghem, A. ; [auteur] Verschueren, K. ; [auteur] Petry, K. ; [auteur] Struyf, E.. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 49 (2018), nr. 1 , p. 13-20

In opdracht van het Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Overheid deden de auteurs onderzoek naar *Inclusief onderwijs*.

Er werden al verschillende overzichtsartikelen over inclusief onderwijs geschreven, maar een overzicht van onderzoek naar (aspecten van) inclusief onderwijs ontbreekt.

In *Inclusief onderwijs*: een overzicht vanuit de literatuur rapporteren ze over wat ze vonden in eerdere overzichtsartikelen en dat gaat over attitudes ten aanzien van *inclusief onderwijs*, professionele ontwikkeling van leraren ten voordele van *inclusief*

onderwijs, praktijken die inclusief onderwijs in de hand werken en participatie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Met de bevindingen uit deze studie adviseren en inspireren ze beleid, praktijk en onderzoek over hoe we in Vlaanderen verder naar *inclusief onderwijs* kunnen evolueren.

[c:vocv:14307](#)

Differentiatie in de klas. Differentiatie op de toets ?

[auteur] de Backer, Fauve ; [auteur] Royackers, Jan. - ISSN 1373-4318 - 2018.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 49 (2018), nr. 1 , p. 30-36

Het is een vaststelling die je heel zeker de laatste jaren al vaker las, nl. dat het onderwijs voor de toenemende uitdaging staat om zo goed mogelijk rekening te houden met de verschillen onder de leerlingen.

Traag maar gestaag raken differentiatieprincipes in de klaspraktijk ingebed.

Een belangrijke vraag die vervolgens de kop opsteekt is: hoe zit dat dan met evaluatie? Mag dat, kan dat, gedifferentieerd evalueren?

De auteurs trekken in *Differentiatie in de klas. Differentiatie op de toets?* de differentiatieprincipes door naar evaluatie en richten zich op één specifieke groep: diegene die thuis een andere taal dan de schooltaal spreken. Ze stellen vast dat scholen en schoolteams overtuigd raken van het positief benutten van de meertaligheid.

[c:vocv:14365](#)

Competentiegericht leren. Symposium Taal & Werk van TopTaal, 28 september 2018

[auteur] De Groot, Haas. - 2018.

In: Online Les. - Jrg. 36 (2018)

Op 28 september organiseerde het taal instituut TopTaal het *Symposium Taal & Werk* in Utrecht. In plenaire sessies en workshops werd aandacht besteed aan competentiegericht leren en wisselden gemeenten en bedrijven best practices uit. Les was erbij en bundelde de verslagen van deze interessante middag.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14321](#)

Duurzaam onderwijs - 6 modellen om vakdoorbrekend te werken

[auteur] Van den Branden, Kris. 2018.

In: <https://duurzaamonderwijs.com/2018/11/05/6-modellen-om-vakdoorbrekend-te-werken/>

- (Duurzaam onderwijs / Van den Branden, Kris;vol.)

Blog - Kris Van den Branden

Vakdoorbrekend werken creëert meer samenhang tussen leerinhouden en -doelen, meer ruimte voor het oplossen van levensechte problemen en meer kansen tot verdieping van eigentijdse kennis, inzichten en vaardigheden vanuit realistische uitdagingen. Maar hoe integreer je vakdoorbrekend werken in een vakgericht lessenrooster?

De onderstaande modellen bieden niet alleen inspiratie, ze worden door steeds meer secundaire scholen uitgetoetst. Bovendien sluiten ze elkaar niet uit; integendeel, ze kunnen vlot gecombineerd worden.

[c:vocv:14353](#)

BISBEE FLEX

(2018).

In: <https://www.bisbee.nl/>

Bisbee Flexonderwijs is al 15 jaar dé partner voor onderwijsorganisaties in Nederland. Wij zijn de kweekvijver van docenten voor het onderwijs.

- Wat doen we dan?

We bieden flexibele personeelsoplossingen die kosten besparen en kwaliteit bevorderen. Dat doen we met professionele, zelf ontwikkelde en betrokken docenten en assessoren, zowel voor regulier onderwijs als voor NT1 en NT2.

- Hoe doen wij dat?

Dat doen we door het onderwijs te voeden met verfrissende en energieke (flex)docenten en ontwikkeling, continuïteit en verbondenheid aan onze docenten te bieden.

Goed onderwijs vinden wij belangrijk. Onze docenten en assessoren vormen het hart onze organisatie. Wij besteden veel aandacht aan de wensen en ontwikkeling van onze docenten en assessoren en investeren vanuit onze *Bisbee Academie* in opleiding en ontwikkeling. Voor onze opdrachtgevers is Bisbee een partner die meedenkt en samenwerkt. Wij gaan in gesprek met opdrachtgevers en docenten.

Niet alleen om de juiste persoon op de juiste plek te krijgen, maar ook om bij te dragen aan inhoud en realisatie van goed onderwijs. Naast de docenten en assessoren die voor ons werken hebben wij natuurlijk ook onze mensen op de kantoren in Rotterdam, 's-Hertogenbosch en Zwolle, die zorgen voor een goede dienstverlening. Zij zijn het vaste aanspreekpunt voor zowel onze docenten als onze opdrachtgevers.

[Bisbee voor docenten](#)

[Bisbee academie](#)

Organisatie

29 - Inspectie

30 - Kwaliteitszorg

31 - Management – organisatie

32 - Management – personeel

33 - Welzijn op het werk

- 34 - Financieel beleid
- 36 - Kennis en informatiemanagement
- 37 - Communicatie en presentatie
- 38 - ICT – ontwikkeling

[c:vocv:14314](#)

Organisatiecultuur bepaalt resultaat - Top performance organisaties hebben een unieke en sterke cultuur

[auteur] Hoenen, Math. - ISBN13 9789463427050 - Rotterdam : Mijnmanagementboek, 2017. - 283 p.

Organisatiecultuur bepaalt het resultaat! Tenminste als we ons realiseren dat vijf verklarende variabelen, namelijk klantoriëntatie, organisatie-ontwerp, communicatie, HR-visie en leiderschap gezamenlijk het gedrag van medewerkers bepalen. Het gedrag en of werkpraktijken van individuen of teams is feitelijk de organisatiecultuur. En bij een zeer positieve cultuur is er sprake van een 'top performance' organisatie.

Toporganisaties waar medewerkers dicht bij het primaire proces staan, veel vrijheidsgraden hebben, graag werken, vertrouwen genieten en leiders het verschil maken door hun inspirerende en coachende manier van leidinggeven. In dat soort type organisaties bepaalt organisatiecultuur het verschil!

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14299](#)

Begin met het waarom : de gouden cirkel van ondernemen

[auteur] Sinek, Simon. - ISBN13 978-90-470-0494-3 [paperback] - 1 ed. - Amsterdam : Business Contact, 2012. - 252 p., ill.

Oorspronkelijke titel: Start with WHY : how great leaders inspire everyone to take action

'*Begin met het waarom*' helpt je om beter en authentieker leiding te geven en om je organisatie, je team en medewerkers te inspireren. Elke CEO of directeur kan je vertellen wat zijn organisatie doet. Sommige leggen ook uit hoe ze het doen, maar slechts enkele kunnen duidelijk uitleggen waaróm ze het doen.

Simon Sinek beschrijft het principe van de *Gouden Cirkel*: eerst het *Waarom*, dan pas het *Wat* en hoe.

Het *Waarom* kan nooit geld of winst zijn, dat zijn resultaten. Het *Waarom* bepaalt het (voort)bestaan. *Waarom* ben jij gaan ondernemen? *Waarom* kopen klanten bij jou en niet bij anderen?

Sinek onderzocht de grote, inspirerende leiders en ontdekte dat mensen als Steve Jobs en Martin Luther King oppervlakkig gezien misschien weinig gemeen hebben, maar allemaal het *Waarom* als basis hebben. Ook ontdekte hij dat organisaties en leiders die de waaromvraag als uitgangspunt nemen succesvoller, invloedrijker en innovatiever zijn.

Ze vormen een bron van inspiratie voor hun medewerkers en creëren grote loyaliteit. Met vele voorbeelden uit de praktijk laat Sinek zien dat het werkt.

[Start with why](#)

[c:vocv:14300](#)

Vind je waarom : een praktische gids voor het ontdekken van je hogere doel

[auteur] Sinek, Simon ; [auteur] Mead, David ; [auteur] Docker, Peter. - ISBN13 978-90-470-1000-5 [paperback] - Amsterdam : Uitgeverij Business Contact, 2017. - 215 p., ill.

Oorspronkelijke titel: Find your why

Met het boek *Begin met het Waarom* heeft Simon Sinek velen geïnspireerd te werken aan een wereld waarin we met vervulling kunnen werken en leven.

Maar wat als je niet weet wat je *Waarom* is?

Deze heldere gids begint met de zoektocht naar je persoonlijke *Waarom* en helpt je vervolgens het *Waarom* van je organisatie te vinden. Elke stap in het proces wordt gedetailleerd beschreven.

Het boek beantwoordt ook veelgestelde vragen als:

- Wat als ons *Waarom* wel heel erg lijkt op dat van de concurrent?
- Kun je meer dan één *Waarom* hebben?
- En als mijn werk niet aansluit bij mijn *Waarom*, wat dan?

Of je nu een nieuwkomer bent of de ceo, een leidinggevende of een medewerker, de aanpak in dit boek leidt je naar meer voldoening in je leven en duurzaam succes voor je organisatie.

<c:vocv:14323>

Het Scrum Modellenboek : 40 slimme tools & tips voor een betere én leukere sprint

[auteur] Klatt, Kelvin ; [auteur] Van der Wardt, Rik. - ISBN13 978-90-244-2179-4 [paperback] - Amsterdam : Boom, 2018. - 192 p.

Scrum is niet meer weg te denken in hedendaagse organisaties. Wat oorspronkelijk als software-ontwikkelmethode is bedacht, wordt tegenwoordig op de meest uiteenlopende projecten in diverse branches toegepast.

Optimaal raamwerk *Scrum* is makkelijk te begrijpen. Als je met *Scrum* in aanraking komt zie je snel hoe het raamwerk voordelen kan opleveren voor organisaties.

Hoe het optimaal kan worden ingevuld is echter een ander verhaal. Wanneer je start met het werken met *Scrum* kom je er achter dat de praktijk weerbarstig is.

Echt goed Scrummen is meer dan het volgen van de regels.

- Hoe ga je bijvoorbeeld om met de teamdynamiek als *Scrum* Master?
- Hoe vul je nu een écht goede Sprint Planning in?
- Hoe houd je vergaderingen effectief en efficiënt?
- Hoe zorg je ervoor dat feedback op een goede manier wordt gegeven?

Tips & trucs *Het Scrum Modellenboek* biedt een complete verzameling van *Scrummodellen* en tips & trucs die direct toepasbaar zijn in de praktijk. Het boek is sterk visueel van aard, waardoor je de modellen eenvoudig onthoudt en het boek makkelijk leest. Onmisbaar voor elk Scrumteam dat zijn ware potentieel wil benutten.

[Inhoud](#)

<c:vocv:14337>

Het nieuwe teamwerken

- Gent : Arteveldehogeschool, 2018.

In: <https://hetnieuweteamwerken.be>

Het Nieuwe Werken (HNW) brengt een andere manier van samenwerken binnen teams met zich mee en heeft onvermijdelijk een grote impact op de rol van leidinggevendenden. Onderzoek en praktijkverhalen tonen aan dat het succesvol implementeren van HNW in sterke mate afhangt van de steun en ondersteuning van leidinggevendenden.

Dit kennisplatform gaat in op de vraag hoe leidinggevendenden ondersteund kunnen worden om *Het Nieuwe TeamWerken* (HNTW) te doen slagen binnen hun werkcontext:

- Welke uitdagingen brengt HNTW met zich mee voor leidinggevendenden en hun teams?

- Welke rol vervult de leidinggevende binnen HNTW?
- Hoe kunnen leidinggevendenden ondersteund worden om HNTW succesvol te implementeren in hun teams?

[c:vocv:14335](#)

Samen leren en creëren. Gids voor coördinatoren van communities of practice

- Brussel : FOD Personeel en Organisatie Directoraat-generaal Organisatie- en Personeelsontwikkeling, 2016. - 98 p., ill.

Deze gids wil praktische hulp bieden bij het opstarten en verder ontwikkelen van een community of practice (CoP). Hij richt zich tot de (toekomstige) coördinator die een CoP wil oprichten en tot de KM-verantwoordelijke die hierbij begeleiding biedt. De gids is ook een hulpmiddel voor de coördinator van een bestaande CoP die de community verder wil doen evolueren of nieuw leven wil inblazen.

De coördinator kan hiervoor gebruik maken van de analysekit, beschikbaar op Fedweb. De gids is geschreven voor de context van de federale overheid, maar iedereen die CoP's begeleidt, kan er inspiratie in vinden.

- Welke vragen moet je je stellen om van de CoP een succes te maken?
- Wat mag je niet uit het oog verliezen, waar moet je op letten en welke overwegingen en keuzes moet je maken?

Deze gids legt je deze vragen voor en geeft mogelijke antwoorden. Zoals vaak is er niet één beste manier van werken. Veel hangt af van de organisatiecontext, -cultuur en de doelstellingen die je wilt bereiken.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14336](#)

LNO² - netwerk

In: <https://www.lno2.be/>

Lerend Netwerk van OnderwijsOndersteuners - LNO².

WAT ZIJN ONDERWIJSONDERSTEUNERS?

Een onderwijsondersteuner faciliteert het proces dat gericht is op de ontwikkeling van de 'learning and teaching capacity' van opleidingen binnen een hoger onderwijsinstelling.

Onderwijsondersteuners dragen hiertoe op verschillende wijzen bij:

- Zij plaatsen (het belang van) kwaliteitsvol onderwijs op de agenda
- Zij ontwikkelen deze kwaliteit via initiatieven vanuit verschillende, op elkaar afgestemde, invalshoeken, nl. beleid, ondersteuning en onderzoek
- Zij bestuderen en onderzoeken onderwijsondersteuning in het hoger onderwijs

Concreet kan deze ondersteuning bestaan uit onderwijskundige vorming, coaching, intervisie, meewerken in onderwijscommissies/programma commissies, meewerken in beleidsgeoriënteerde organen e.d. zowel op niveau van de instelling, een faculteit, opleiding en/of individuele docent.

DOELSTELLINGEN *LNO*² streeft drie doelen na:

- De professionalisering van onderwijsondersteuners in het hoger onderwijs;
- het ontwikkelen van hun professionele identiteit;
- de kwaliteitsontwikkeling in het hoger onderwijs.

*LNO*² vraagt geen lidgeld. Dit betekent dat elke hoger onderwijsinstelling kan deelnemen aan de activiteiten, georganiseerd door een SIG of door *LNO*² overkoepelend. Voor het congres wordt wel een deelnameprijs gevraagd.

[c:vocv:14310](#)

Werken is genezen : over de bijwerkingen van het doktersbriefje

[auteur] Godderis, Lode. - ISBN13 978-94-014-4447-7 [paperback] - Leuven : Uitgeverij LannooCampus, 2017. - 240 p., ill.

Slechts 1 op 2 keert na langdurige ziekte terug naar dezelfde job. Nooit eerder steeg het aantal langdurig zieken die thuis blijven van het werk zo snel als de laatste 2 jaar. Het doktersattest is daarbij noodzakelijk om mensen rust te gunnen en te genezen. Maar slechts zelden wordt stilgestaan bij de potentieel nadelige nevenwerkingen bij frequent en langdurig gebruik. Onderzoek heeft meermaals aangetoond dat hoe langer iemand afwezig is, hoe moeilijker het wordt om effectief te genezen en te re-integreren. Hoofdrede is de angst voor de terugkeer naar de werkgever.

In dit boek toont Lode Godderis hoe succesvolle re-integratie op het werk eruit moet zien. In tegenstelling tot wat vaak wordt geloofd, wordt hier maar beter snel mee gestart. In concrete aanbevelingen voor zowel de artsen als de werkgevers pleit de auteur voor een ander voorschrijfgedrag en een andere werkcultuur

[c:vocv:14287](#)

Decreasing work stress in teachers

[auteur] Schelvis, Roosmarijn M.C. ; [prom.] Van der Beek, A.. - ISBN13 978-94-028-0737-0 - Enschede : Ipskamp Printing, 2017. - 112 p.

Goed onderwijs is de drijfveer van onze kennismaatschappij. Goed onderwijs kan excellent onderwijs worden als het niveau van doceren verbetert. Het niveau van doceren zal gemakkelijker verbeteren als een schoolorganisatie goed functioneert. Het verbeteren van het doceerniveau wordt echter bemoeilijkt door de mate van stress waar docenten mee kampen.

In geïndustrialiseerde landen is de onderwijssector (één van de) koploper(s) in de mate waarin werkstress ervaren wordt. Europese schattingen van het stressniveau van docenten zijn twee keer zo hoog als de stressniveaus in andere beroepen. Werkstress leidt veelal tot verscheidene mentale en fysieke gezondheidsproblemen, maar ook tot negatieve organisatieuitkomsten (bijv. uitval uit werk) en verhoogde maatschappelijke kosten.

Deze gevolgen zijn vooral alarmerend in het licht van een krimpende beroepsbevolking. Onderzoekers hebben gesteld dat sommige van deze gevolgen mogelijk voorkomen kunnen worden als adequate maatregelen worden getroffen. Echter, het wetenschappelijke bewijs voor de meest effectieve manieren om werkstress bij docenten te verminderen is niet sluitend. Om beter te begrijpen hoe we werkstress kunnen verminderen, is meer kennis over individuele en organisatorische determinanten van werkstress nodig voor specifieke beroepsgroepen waaronder medewerkers in het onderwijs.

Ook zijn er nog methodologische problemen op te lossen, zoals het vaststellen van causaliteit bij de implementatie van interventies voor werknemersgezondheid. De doelstelling van dit proefschrift was het verkennen van manieren om werkstress bij docenten te verminderen en zo uiteindelijk bij te dragen aan excellent onderwijs.

Drie kernvragen waren leidend in deze verkenning:

- (1) Hoe kunnen we werkstress bij docenten verminderen vanuit individueel perspectief?
- (2) Hoe kunnen we werkstress bij docenten verminderen vanuit organisatieperspectief?
- (3) Hoe kunnen we het meest relevante bewijs verzamelen in interventieonderzoek in de werkcontext?

[Werkdruk aanpakken in het onderwijs, wat werkt wel?](#)

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14285](#)

Preventiemethodieken

- Brussel : Agentschap Zorg en Gezondheid, (2018).

In: <http://www.preventiemethodieken.be/home>

Professionelen kunnen binnen dit platform op zoek gaan naar methodieken, materialen en diensten in het kader van een preventief gezondheidsbeleid binnen de verschillende levensdomeinen.

De informatie biedt hen inspiratie en ondersteuning bij een preventief gezondheidsbeleid met als doel het voorkomen, begeleiden en informeren van burgers wat betreft gezondheidsbevordering en ziektepreventie.

Over welke levensdomeinen gaat het?

De *preventiemethodieken*, materialen en diensten omvatten een heel aantal thema's die ondergebracht zijn binnen volgende levensdomeinen: gezin; lokale gemeenschap; onderwijs; vrije tijd; werk; zorg en welzijn; en verder rechtstreeks naar de burger.

[c:vocv:14302](#)

[Aan de slag met online en blended leren in het volwassenenonderwijs. Van onderzoek naar praktijk](#)

[auteur] Pynoo, Bram ; [auteur] Zhu, Chang ; [auteur] De Wever, Bram ; [auteur] Tondeur, Jo. - ISBN13 9789492944276 - Drogen : Nevelland VZW, 2018. - 185 p.

Blended leren, of gecombineerd onderwijs, houdt in dat lesgevers contactmomenten combineren met online leeractiviteiten. Deze manier van lesgeven maakt de laatste jaren sterke opgang in Vlaanderen, met name in het volwassenenonderwijs.

Dit boek stelt de belangrijkste bevindingen van het ALO!-project voor: een project met als doel de kwaliteit van online en blended leren in het volwassenenonderwijs te verbeteren én de onderzoeksresultaten te valoriseren naar de praktijk. Het maakt de koppeling tussen wetenschappelijk onderzoek (rond vier thema's: kwaliteitszorg; ontwerp van blended modules en opleidingen; de individuele en sociale achtergrond van volwassen lerenden; en de professionalisering van lesgevers) en het online competentiecentrum (<https://alo-obl.academy>) dat alle valorisatieproducten ter beschikking stelt. *Aan de slag met online en blended leren in het volwassenenonderwijs* is opgebouwd uit drie delen: cursist, lesgever en instelling. Doorheen de hoofdstukken worden voorbeelden uit en aanbevelingen voor de praktijk verweven met de onderzoeksresultaten, teneinde de lezer van dit boek te inspireren en handvaten aan te reiken om zelf aan de slag te gaan met blended leren.

[c:vocv:14304](#)

[#SeeYou2Learn ! Leerling coaching via WhatsApp om leermotivatie en mediawijsheid te verhogen](#)

[auteur] Van Dam, Hen rieke. - Utrechr : Universiteit Utrecht, 2017. - 40 p.

Faculty of Social and Behavioural Sciences Theses (Master thesis)

De huidige studie toont een eerste meting met de interventie *#SeeYou2Learn*. Bij dit programma worden scholieren tijdens hun toetsweek begeleid via WhatsApp. De interventie heeft daarbij de doelstelling om de leermotivatie en de mediawijsheid van leerlingen te verhogen zodat zij tot betere schoolresultaten kunnen komen. In deze pilotstudie is geëxperimenteerd met drie intervenerscondities: begeleiding door een docent, een persoon van buiten de school of een ouder schoolgenootje de zogenoemde peer-coaching.

79 Scholieren uit een eerst klas van het vmbo participeerden in het onderzoek. Zij kwamen uit drie verschillende klassen die elk een andere begeleidingsvorm ontvingen. Op de nameting van de studie rapporteerden de leerlingen geen hogere motivatiescore maar wel een significante toename in mediawijsheid in vergelijking met de voormeting van het onderzoek.

De begeleiding via peer-coaching bleek daarbij de beste resultaten op te leveren. Deze bevindingen worden in de huidige studie besproken en gekaderd in de beschikbare kennis op het onderzoeksgebied.

[c:vocv:14347](#)

[Digitalisering : it's the teachers, stupid](#)

Brussel : Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), 2018.

Toekomstgerichte competenties ontwikkelen is een van de kernaanbevelingen van de SERV-oproep voor een digitale beleidsagenda. Daarin heeft het onderwijs een belangrijke rol te spelen. Wij spraken daarover op de Vlor startdag digitalisering en onderwijs van 19 september 2018 met prof. Paul A. Kirschner.

Hij is universiteitshoogleraar en hoogleraar onderwijspsychologie verbonden aan de Open Universiteit Nederland.

[Klik voor meer info](#)

[c:vocv:14357](#)

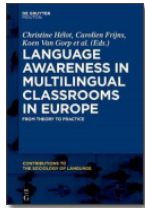
Handreiking digitale vaardigheden volwasseneneducatie

[auteur] de Hoo, Miryam ; [auteur] Bohnenn, Ella ; [auteur] Groot, Annemarie. - s-Hertogenbosch : CINOP, 2018. - 46 p.

De *Handreiking Digitale Vaardigheden* (oktober 2018) biedt ondersteuning bij het aanleren van digitale vaardigheden aan volwassenen. De handreiking bevat praktische en didactische adviezen en voorbeelden voor docenten en begeleiders. Tevens biedt de handreiking ondersteuning bij het maken van lesmateriaal en tips voor het meten van voortgang.

[Klik voor meer info](#)

Taal

[c:vocv:14295](#)

Language awareness in multilingual classrooms in Europe : from theory to practice

[auteur] Helot, Christine ; [auteur] Frijns, Carolien ; [auteur] Van Gorp, Koen ; [auteur] Sierens, Sven. - ISBN13 978-1-5015-1043-4 - Berlin : De Gruyter Mouton, 2017. - 317 p

Series : Contributions to the Sociology of Language [CSL] 109

Within the scope of today's globalisation, linguistic diversity is a given fact of the world we live in. In several educational contexts in Europe, *language awareness* (LA) activities have been introduced with the objective to prepare pupils cognitively, socially and/or critically for life as multilingual, open minded and/or empowered citizens in a diverse world.

Despite previous research in various contexts, the concept of LA remains problematic: a generally accepted, evidence-based conceptualisation is missing.

This confronts both research and education with a challenge: in order to develop *LA* activities, implement them successfully in educational contexts and achieve the expected outcomes, we should know what the concept stands for, how it works and why we would choose to implement it in classrooms (or not).

This volume focuses on three apparent simple questions: what, how and why?

- The first question what? refers to the concept(ual mess) of *LA*.
- The second question how? refers to the implementation of *LA* activities in several educational contexts.
- The third question why? is a recurrent theme running through all the chapters and deals with a reflection on the way we deal (un)consciously with *LA* activities in education.

[c:vocv:14294](#)

Meertaligheid en onderwijs : Nederlands plus

[auteur] Agirdag, Orhan ; [auteur] Kambel, Ellen-Rose. - ISBN13 978-90-244-0666-1 [paperback] - Amsterdam : Boom, 2017. - 173 p., ill.

Nederland en Vlaanderen worden steeds meertaliger en dit heeft zijn weerslag op het onderwijs. Van de vele talen die door leerlingen op onze scholen worden gesproken, heeft slechts een handjevol een plaats binnen het onderwijs. Dit is een gemiste kans.

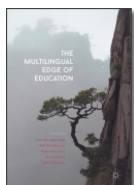
Dit boek heeft de lezer op een laagdrempelige manier inzicht in de wetenschappelijke stand van zaken en het maatschappelijk belang van meertaligheid en meertalig onderwijs. Ook wordt er ingegaan op de mogelijke gevolgen van uitsluiting op grond van taal. Naast deze verdieping in de materie biedt deze publicatie ook praktische handvatten.

Hoe kun je als docent de meertaligheid van je cursisten gebruiken zodat de uiteindelijke leeropbrengst groter wordt en, niet onbelangrijk, op zo'n manier dat ook iedereen in de klas gehoord wordt en succes kan ervaren?

Ten slotte kan de lezer in dit boek veel good practices lezen. Er wordt natuurlijk al veel geëxperimenteerd met het inzetten van meertaligheid in het onderwijs. Welke initiatieven zijn er om scholen meertalig te maken en wat zijn de resultaten?

Hierbij wordt gekeken naar de situatie van meertaligheid in Nederland, Vlaanderen, de voormalige Nederlandse Antillen, Suriname, kortom, overal waar het Nederlands de dominante schooltaal is.

Dit boek is voornamelijk gericht op de onderwijsprofessionals (leerkrachten, schoolleiders, lerarenopleiders), beleidsmakers en ouders van meertalige kinderen.

[c:vocv:14296](#)

The multilingual edge of education

[auteur] Avermaet, Piet van ; [auteur] Slembrouck, Stefaan [1963-] ; [auteur] Van Gorp, Koen ; [auteur] Sierens, Sven ; [auteur] Maryns, Katrijn. - ISBN13 978-1-137-54855-9 - UK : Palgrave Macmillan, 2018. - xxii, 374 pages, illustrations (some color)

This book highlights the need to develop new educational perspectives in which multilingualism is valorised and strategically used in settings and contexts of instruction and learning. Situated in the current educational debate about multilingualism and

ethno-linguistic minorities, chapter authors examine the polarised response to heightened linguistic diversity and how the debate is very much premised on binary views of monolingualism and multi- or bilingualism.

Contributors argue that the diverse linguistic backgrounds of immigrant and minority students should be considered an asset, instead of being regarded as a barrier to teaching and learning. From its title through to its conclusion, this book underlines the current perspective of multilingualism as possessing cutting edge potential for transforming diverse classrooms into more inhabitable, more equitable and more efficiently organised spaces for learning.

This book will be of interest to scholars and researchers in educational linguistics, applied linguistics, sociolinguistics, anthropological linguistics, pedagogics, educational studies, and educational anthropology.

Sociologie

43 - Multicultureel samenleving algemeen

44 - Welzijnswerk, kansarmoede

45 - Mensen in detentie

[c:vocv:14352](#)

Bajes boekonline

[auteur] de Jonge, Gerard ; [auteur] Cremers, Hettie ; [auteur] Serrarens, Judith. .

In: <https://www.bajesboekonline.nl>

Waarom een *BajesboekOnline*? Het *BajesboekOnline* is de voor iedereen toegankelijk webversie van het papieren Bajesboek dat in 1982 voor het eerst is verschenen en dat sindsdien nog vijf, telkens herziene, drukken beleefde.

Hoewel er op het internet veel losse informatie over het gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden beschikbaar is, blijkt er nog steeds behoefte te zijn aan een samenhangend, logisch opgebouwd overzicht van de regels waar gedetineerden elke dag mee te maken hebben.

De laatste (papieren) druk uit 2008 is nogal verouderd. Vandaar dit *BajesboekOnline*. Voor wie het *BajesboekOnline* bestemd is? Het *BajesboekOnline* is in de allereerste plaats bedoeld voor de plusminus 8.000 personen die op het moment dat u dit leest in huizen van bewaring en gevangenis van hun vrijheid zijn beroofd en in mindere mate - voor hen die in een Inrichting voor Stelselmatige Daders verblijven.

De rechten en plichten van hen die in een detentiecentrum voor uitzetbare vreemdelingen, in een Justitiële Jeugdinrichting of in een Forensisch Psychiatrisch Centrum of Forensisch Psychiatrische Kliniek verblijven komen hier alleen zijdelings aan de orde.

[Nieuwsvoorziening en onderwijs](#)

Leermiddelen

Nederlandse Taal

[c:vocv:14319](#)

Spreek Beter

Boom NT2, (2018).

In: https://www.nt2school.nl/portal/site/spreekbeter/page/welkom_bij_spre?sakai.state.reset=true

Verbeter uw verstaanbaarheid met de *SpreekBeter* APPS SpreekBeter bevat 25 series oefeningen waarmee u uw individuele uitspraakproblemen kunt oefenen en verbeteren.

De eerste drie apps zijn gratis: wisselend woordaccent, EE-E en G-K.

De andere apps kunt u apart bestellen, afhankelijk van de oefeningen die u nodig heeft.

Er zijn vier categorieën:

- Melodische aspecten: klemtoon, zinsaccent en intonatie
- Medeklinkers
- Medeklinkercombinaties
- Klinkers

Alle series oefeningen zijn opgebouwd uit vier stappen: Het leren horen van klank, klemtoon, zinsaccent of intonatie. Oefenen met klank, klemtoon, zinsaccent of intonatie. Luisteren, naspreken en vergelijken met het voorbeeld. Gebruiken in het (spontaan) beantwoorden van vragen. Probeer het nu! De apps zijn beschikbaar in Google Play en in de App Store.

Talen

Wiskunde

ICT

[c:vocv:14318](#)

Veilig bankieren

2018.

<https://www.veiligbankieren.nl/>

Deze website van Betaalvereniging Nederland is het belangrijkste gezamenlijke platform dat de banken in Nederland gebruiken om hun klanten voor te lichten op het gebied van fraude en veiligheid en de manier waarop zij daaraan een bijdrage kunnen leveren. Veilig bankieren is een zaak van ons allemaal.

Maatschappelijke oriëntatie

Verhalen

[c:vocv:14356](#)

De film van Abel

[auteur] Massy, Ria. - ISBN13 978-94-6001-703-2 [paperback] - Antwerpen : Uitgeverij Vrijdag, 2018. - 87 p.

Deel van [Wabliëft boeken](#)

Abel kwam uit Eritrea naar België. Hij kwam met een sterke boot. Vandaag komt zijn gezin ook naar hier. Jamal en Habiba hebben een huis gekocht. Ze zijn blij. En de buurman is heel vriendelijk. Ani komt uit Albanië. Haar man moet naar het ziekenhuis. Ani is bang. In drie korte verhalen vertelt Ria Massy hoe het is om naar België te komen en hier een leven op te bouwen.

Ria Massy werkt al jaren in de basiseducatie en schreef eerder "De taart van Tamid".

Dit boek is geschikt vanaf leesniveau A2, waystage.

Nieuw INFOBOX

In de **INFOBOX** vind je alle updates van de Vocvo-Infotheek. We plaatsen een overzicht van onze nieuwe literatuurlijsten, informatiebundels en wetenschappelijke artikels. De focus ligt hier ook op **geletterdheid, onderwijs in detentie en duidelijke taal**. Zo blijf je op de hoogte van boeiende achtergrondliteratuur en interessant lesmateriaal. Meer info en de eerste editie vind je [hier](#).

Wil je de INFOBOX ook ontvangen? Stuur dan een mail naar jannik.dirickx@vocvo.be

Infotheek

[Vorige bibaanwinsten](#)

Heb je nog vragen? Contacteer dan onze infotheekverantwoordelijke. De infotheek is enkel na afspraak te bezoeken. Mail naar ludwine.liefooghe@vocvo.be of bel naar 015 44 65 11 om een afspraak te maken.

[De infotheek is gesloten vanaf vrijdag 21 december 2018 tot maandag 7 januari 2019](#)

Vocvo, Frederik de Merodestraat 27, 2800 Mechelen
t. 015 44 65 00
e. ludwine.liefooghe@vocvo.be
w. www.vocvo.be

